

ΣΤΕ ΟΛ 2777/2020 [ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ]

Περίληψη

- Με την απόφαση της μειζ. Ολομ. 2777/2020 απορρίφθηκε ως απαράδεκτη αίτηση περιβαλλοντικού σωματείου και φυσικών προσώπων για την ακύρωση των διατάξεων του άρθρου πρώτου του ν. 4612/2019 (Α΄ 77), με τις οποίες κυρώθηκε σύμβαση παραχώρησης του έργου μελέτης, κατασκευής, χρηματοδότησης, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και μελέτης - κατασκευής και χρηματοδότησης των οδικών του συνδέσεων, διότι ο ακυρωτικός δικαστής αδυνατεί να ελέγξει ευθέως, κατ' εφαρμογή του άρθ. 95 παρ. 1 του Συντ., την υπό μορφή τυπικού νόμου ρύθμιση, έστω και αν έχει ατομικό χαρακτήρα. Ειδικότερα, κρίθηκε, κατ' απόρριψη σχετικών ισχυρισμών, ότι και υπό την εκδοχή ότι η κυρωθείσα σύμβαση ενέχει την "άδεια", κατά την αυτόνομη έννοια του άρθρου 1 παρ. 2 στοιχ. γ΄ της οδηγίας 2011/92/ΕΕ "για την εκτίμηση των επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων δημοσίων και ιδιωτικών έργων στο περιβάλλον" (εφεξής οδηγία ΕΠΕ), για την επέλευση πάντως των δυσμενών για τα δικαιώματα και συμφέροντα των αιτούντων εννόμων συνεπειών των εμπεριεχομένων στο συγκεκριμένο κυρωτικό νόμο ρυθμίσεων καταλείπεται ρητώς πεδίο έκδοσης ατομικών διοικητικών πράξεων (εκτελεστικών του νόμου), όπως τέτοιες είναι οι προβλεπόμενες από τους οικείους όρους της σύμβασης και εκδιδόμενες μετά την υπογραφή της πράξης, με τις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο αφενός δίδει εντολή στην παραχωρησιούχο εταιρεία να προβεί σε "πρόδρομες εργασίες" και αφετέρου χορηγεί άδεια ίδρυσης - κατασκευής του έργου. Με την προσβολή δε των πράξεων αυτών δύναται, εάν συντρέχουν όλες οι νόμιμες δικονομικές προϋποθέσεις, να ελεγχθεί παρεμπιπτόντως η συμβατότητα των ρυθμίσεων του τυπικού νόμου με τις ρυθμίσεις του παράγωγου ενωσιακού δικαίου. Εφόσον, επομένως, προβλέπεται επίκαιρο στάδιο δικαστικής προστασίας κατά των επίμαχων ρυθμίσεων, το απαράδεκτο ευθείας προσβολής τους δεν έχει ως συνέπεια να παραβιάζεται το δικαίωμα δικαστικής προστασίας (άρ. 20 παρ. 1 Συντ., 6 παρ. 1 ΕΣΔΑ) ούτε η αρχή της αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, η οποία αποτελεί γενική αρχή του ενωσιακού δικαίου, απορρέουσα από τις κοινές συνταγματικές παραδόσεις των κρατών μελών και τις διατάξεις του άρθ. 47 του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (βλ. απόφαση ΔΕΚ της 13.3.2007, C-432/05, Unibet). Περαιτέρω, κρίθηκε ότι οι πληττόμενες διατάξεις του κυρωτικού νόμου δεν συνιστούν ούτε υποκρύπτουν, κατά το ουσιαστικό περιεχόμενό τους, την περιβαλλοντική αδειοδότηση του νέου Αερολιμένα, η οποία δεν έγινε κατά παρέκκλιση από τον κανόνα της διοικητικής διαδικασίας, με τον κυρωτικό νόμο, αλλά εκδόθηκε κατά τα οριζόμενα στο ν. 4014/2011 διοικητική πράξη για την τροποποίηση των αρχικώς εγκριθέντων περιβαλλοντικών όρων του επίδικου έργου, η οποία (πράξη) αποτελεί μία εκ των σωρευτικά απαιτούμενων από τη σύμβαση προϋποθέσεων για την

έναρξη παραχώρησης και την επέλευση των εννόμων αποτελεσμάτων της. Στο πλαίσιο δε δικαστικής προσβολής της πράξης αυτής, κατά της οποίας άλλωστε εκκρεμεί ενώπιον του Δικαστηρίου αίτηση ακυρώσεως των αυτών αιτούντων φυσικών προσώπων, δύναται να τεθεί το ζήτημα της συμβατότητας του νόμου με τις διατάξεις της οδηγίας ΕΠΕ και ειδικώς αν ο εν λόγω κυρωτικός νόμος ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις που προβλέπει το άρθρο 1 παρ. 3 του ν. 4014/2011. Εξ άλλου, κατά τα συναγόμενα από τις διατάξεις του άρ. 11 παρ. 2 και 3 της οδηγίας αυτής, τα κράτη μέλη διαθέτουν ευελιξία ως προς το στάδιο δικαστικού ελέγχου και τη φύση του αρμόδιου για τη διεξαγωγή του ελέγχου αυτού οργάνου (βλ. απόφαση ΔΕΚ της 18.10.2011, σε συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-128-131/09, C-134-135/09, Boxus, σκ. 53-57 και προτάσεις Γεν. Εισαγγελέα Sharpston σκ. 95-97).

Πρόεδρος: Αθ. Ράντος
Εισηγητής: Αγγ. Μίντζια

Το πλήρες κείμενο της απόφασης θα αναρτηθεί αμέσως μετά την καθαρογραφή του από το Δικαστήριο.